

تخمین کوانتمی الگوی باینری محلی تطبیقی به منظور تشخیص هویت مبتنی بر چروکیدگی بندانگشت

بهناز پروانه^۱ و عبدالله چاله چاله^۲

چکیده

بازیابی محتوامحور تصاویر روشی است که به جستجوی تصاویر بزرگ می‌پردازد و در این جستجو از محتوای دیداری تصاویر به جای فوق‌داده‌ها استفاده می‌کند. این فناوری دارای کاربردهای فراوان در حوزه‌های امنیتی برای بررسی دسترسی‌های قانونی مانند تشخیص هویت از طریق اسکن عنیبه چشم، اثر انگشت و یا تصویر چروکیدگی بندانگشت دارد. در این مقاله روش ترکیبی نوینی در شناسایی تصاویر به منظور تشخیص هویت ارائه داده‌ایم که در آن از الگوی باینری محلی و ناحیه‌بندی تصویر استفاده خواهد شد. از طرفی قابلیت‌های علم کوانتم موجب گشته است تا از مزایای آن در حوزه‌های متفاوت پژوهش تصویر استفاده شود. ایده اصلی ویژگی پیشنهادی از تصوری تخمین کوانتمی الهام‌گرفته شده، همچنین مدار کوانتمی ویژگی مورد استفاده نیز طراحی گردیده است. جهت سنجش کارایی و دقت روش پیشنهادی پارامتر استاندارد (EER) به کار گرفته شده و پس از پیاده‌سازی الگوریتم پیشنهادی روی بانک تصاویر POLYU که شامل ۷۹۲۰ تصویر است مقدار $EER = 0.67$ و دقت 99% به دست می‌آید که نشان می‌دهد این روش نسبت به روش‌های مشابه کارایی و دقت بالاتری دارد.

کلیدواژه‌ها

پردازش تصویر، تشخیص هویت، الگوی باینری محلی، تخمین کوانتمی.

تصویر را توصیف می‌کند و تصاویر براساس آن‌ها شاخص‌گذاری می‌شوند عبارت است از رنگ، بافت و شکل [۱]. یک سیستم بازیابی

۱ مقدمه

محتوامحور تصاویر^۱ CBIR شامل مراحل اصلی زیر است [۲]: استخراج ویژگی: پردازشی است که بر روی تصاویر انجام شده تا ویژگی‌های نشان‌دهنده محتوای تصاویر را استخراج کند. این ویژگی‌ها معمولاً در یک بردار ویژگی ذخیره می‌گردند. شاخص‌گذاری تصاویر: پایگاه داده تصاویر براساس بردارهای ویژگی‌شان شاخص‌گذاری می‌شوند.

مقایسه و بازیابی: در این مرحله یک تصویر پرس‌وجو^۲ با تصاویر پایگاه داده براساس بردارهای ویژگی استخراج شده مقایسه می‌شود تا تصویری از پایگاه داده که بیشترین شباهت را با آن دارد بازیابی شود.

بازیابی محتوامحور تصاویر روشی است که اصول آن به سازمان دهی بایگانی تصاویر رقیعی براساس محتوای دیداری‌شان پرداخته و برای جستجوی تصاویر، محتوای واقعی تصاویر را به جای فوق‌داده‌ها مانند کلمات کلیدی، برجسب‌ها و یا توصیفات مختص تصویر، تحلیل می‌کند. از جمله ویژگی‌های دیداری که جزیيات

این مقاله در مردادماه ۱۳۹۷ دریافت، در بهمن‌ماه بازنگری و در اسفندماه همان سال پذیرفته شد.

^۱ دانشجوی دکتری مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه رازی، کرمانشاه.

رایانامه: parvaneh.behnaz@razi.ac.ir

^۲ گروه مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه.

رایانامه: chalechale@razi.ac.ir

¹ Content Based Image Retrieval

² Query Image

آستانه‌گیری می‌شود و طبق آن در مورد تطبیق یا عدم تطبیق تصاویر تصمیم‌گیری می‌شود. در مرحله استخراج ویژگی مقاله [۱۶] از سه نوع ویژگی محلی استفاده شده است که عبارتند از جهت محلی، فاز محلی و همبستگی فازی^۷. این سه ویژگی از یک‌دیگر مستقل هستند و جنبه‌های مختلف اطلاعات محلی تصویر را منعکس می‌کنند و با استفاده از ضرایب تبدیل فوریه ترکیب می‌شوند. به دلیل انعطاف‌پذیری محل قرار گیری انگشت در زمان تصویربرداری تصاویر FKP، فاصله تطبیق بین تصاویر FKP یک فرد افزایش یافته و در نتیجه نرخ خطای عدم پذیرش اشتباه در بازیابی این تصاویر افزایش می‌یابد. برای حل این مشکل در [۱۷]، تصاویر پرس‌وجو با استفاده از یادگیری ماشین بازسازی می‌شوند. سه الگوریتم متفاوت برای بازیابی تصاویر به‌منظور تشخیص هویت از طریق FKP در [۱۸]^۸ ارائه شده است. الگوریتم اول، از تبدیل رادون و الگوریتم دوم از تبدیل موجک گابور، برای استخراج ویژگی استفاده می‌کند. در الگوریتم سوم سعی شده تا تصاویری که بافت آن‌ها چهار آسیب دیدگی شده‌اند نیز شناسایی شوند. شریعتمدار و فائز، برای استخراج ویژگی از ترکیب فیلتر گابور و عملگر LBP استفاده کرده‌اند. به این صورت که ابتدا تصویر به تعدادی زیرتصویر تقسیم شده، سپس فیلتر گابور و بعد از آن عملگر LBP بر آن‌ها اعمال می‌شود و در انتها هیستوگرام این تصاویر محاسبه می‌گردد^۹.

محاسبات کوانتمی یک فناوری نسبتاً نوظهور است و تبدیل به ابزار موثر و قدرتمندی برای حل مسائل در زمینه‌های متعدد گشته است و کاربرد فراوانی در حوزه پردازش تصاویر دارد. پردازش تصاویر کوانتمی (QIP)^{۱۰} حوزه‌ای نوین در علم رایانه و شاخه‌ای از پردازش اطلاعات کوانتمی است که توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است. هدف آن توسعه عملیات و الگوریتم‌های معمول پردازش تصویر در چارچوب محاسبات کوانتم است. تحقیقات و مطالعات بسیاری در حوزه‌های مختلف پردازش تصاویر کوانتمی از جمله واترمارکینگ^{۱۱}، نهان‌نگاری^{۱۲} [۲۰]، رمزنگاری [۲۱]، عملیات ریخت‌شناسی^{۱۳} [۲۲] و تطبیق تصویر کوانتمی [۲۳] صورت گرفته است. در جهت رمزگذاری تصاویر در بستر محاسبات کوانتمی، لی و همکاران روشی برای نمایش تصاویر به نام FRQI^{۱۴} را پیشنهاد دادند [۲۴]. بعد از روش FRQI، روش‌های دیگر نمایش تصاویر ارائه شدند [۲۵]. در بین آن‌ها شناخته‌شده‌ترین روش‌ها، نمایش چندکاناله برای تصاویر کوانتمی (MCQI)^{۱۵} [۲۶] و بهبود جدید نمایش

در حوزه پردازش تصاویر کلاسیک، الگوریتم‌های متفاوتی برای بازیابی تصاویر جهت تشخیص هویت وجود دارند. در [۳] تا [۱۰] روش‌های مختلف استخراج ویژگی بر اساس مشخصات بافت تصاویر چروکیدگی بندانگشت^{۱۶} (FKP) بررسی شده و از نظر کارایی و دقت، مورد سنجش قرار گرفته‌اند. در [۴] چارچوبی برای تشخیص هویت از طریق FKP با استفاده از ویژگی‌های بافت ارائه شده است. روش کار به این صورت است که پس از استخراج ناحیه دلخواه، تصاویر نرمالیزه و بهبود داده می‌شوند و در نهایت برای استخراج ویژگی، دو طرح کدگذاری^{۱۷} GORP^{۱۸} و SGORP^{۱۹} پیشنهاد شده است. در پژوهشی دیگر از ترکیب الگوی بایزی محلی^{۲۰} (LBP) و فیلتر گابور استفاده شده است، به این ترتیب که LBP بر روی هر پاسخ فیلتر گابور در ۶ جهت مختلف اجرا می‌شود. بنابراین می‌تواند پاسخی با دقت بالاتر را نتیجه دهد، اما به دلیل افزایش محاسبات، زمان اجرا نیز افزایش خواهد یافت و همچنین خود فیلتر گابور دارای چندین پارامتر است که باید مقداردهی شوند [۵]. پیدا کردن مقدار بهینه برای این پارامترها خود دارای مراحلی است که در [۱۱] به تفصیل توضیح داده شده است. در [۱۲] فیلتر گابور بر تصاویر کف دست و FKP اعمال شده است. برای تطبیق ویژگی‌ها فاصله همینگ مورد استفاده قرار گرفته و دقت به دست آمده ۶۸۹,۲۰٪ می‌باشد [۱۲]. ژانگ و همکاران برای تشخیص هویت به‌وسیله FKP از ترکیب تبدیل Riesz که می‌تواند ساختارهای محلی تصاویر را به خوبی حفظ کند و CompCode استفاده نموده‌اند. بنابراین طرح پیشنهادی را RieszCompCode نامیده‌اند که شامل شش نقشه بیتی است. از این شش نقشه بیتی، سه مورد مربوط به تبدیل Riesz مرتبه دوم و چهار مورد مربوط به طرح CompCode می‌باشد، همچنین برای تطبیق ویژگی به دست آمده از فاصله همینگ استفاده شده است [۱۳]. به‌منظور انجام بازیابی تصاویر در [۱۴] از ترکیب فیلتر گابور و OLDA^{۲۱} استفاده شده است. در ابتدا فیلتر گابور بر تصاویر اعمال می‌شود، سپس با استفاده از عملگر PCA بعد تصاویر پاسخ فیلتر گابور کاهش می‌یابد و در نهایت از OLDA استفاده شده است. روش [۱۵] به این صورت که ابتدا روی تصاویر پیش‌پردازش انجام می‌شود. این پیش‌پردازش شامل اعمال انتقال رادون^{۲۲}، به دست آوردن مقدارهای ویژه و در آخر محاسبه ضرایت همبستگی می‌باشد. سپس احراز هویت در دو حالت انجام می‌شود: حالت پایه و حالت پیشرفته. در حالت پایه با آستانه‌گیری ضرایب همبستگی کار انجام می‌شود و در حالت پیشرفته نقاط پیک در گراف رادون محاسبه شده و در یک بردار ذخیره می‌شود، این بردار با بردار تصاویر پایگاه داده تطبیق و

⁷ Phase Congruency⁸ Quantum Image Processing⁹ Watermarking¹⁰ Steganography¹¹ Morphology¹² Flexible Representation of Quantum Images¹³ Multi-Channel Representation for Quantum Images (MCQI)¹ Finger Knuckle Print² Gradient Ordinal Relation Pattern³ Star GORP⁴ Local Binary Pattern⁵ Orthogonal Linear Discriminant Analysis⁶ Radon

با استفاده از این تبدیل تعداد اندکی ضرایب حاصل می‌گردد که حاوی اطلاعات اصلی تصاویر کوانتمی هستند و با به کار بردن این ضرایب می‌توان بازیابی تصاویر را با کارایی بالای انجام داد. بهمنظور قطعه‌بندی تصاویر خاکستری، در [۳۳] الگوریتم کوانتمی بر اساس PCA^۵ و تخمین کوانتمی ارائه شده است. در ابتدا قطعه‌بندی با استفاده از PCA آموزش داده شده و فضای تصویر به دو گروه متعامد، که گروه اول شامل مولفه‌های اصلی و گروه دوم شامل نویز است، تقسیم می‌شود. سپس مولفه‌های اصلی به حالت‌های کوانتمی نگاشت شده و تخمین زده می‌شوند.

با این حال در حوزه پردازش تصاویر کوانتمی تحقیقات کمی در زمینه بازیابی تصویر صورت گرفته است. در [۲]^۶ با الهام از اصول مکانیک کوانتم، یک نمایش جدید و ساده شکل برای بازیابی محتوامحور تصویر پیشنهاد شده است که از مفهوم برهمنهی^۷ در اساس هیستوگرام فاصله استفاده می‌کند. همچنین در [۳۴] مدلی برای دسترسی به حافظه‌های شرکت‌پذیر به صورت کوانتمی توسعه داده شده که این مدل بهمنظور حل مشکل افزایش نمایی ظرفیت این گونه از حافظه‌ها با استفاده از ظرفیت محاسبات کوانتمی ارائه شده است. لازم به ذکر است که خاصیت احتمالی بودن روش‌های کوانتمی همچنان در این روش به عنوان یک چالش مطرح می‌باشد. معمولاً کارایی CBIR به دلیل شباهت از تنها یک ویژگی و یک معیار شباهت محدود می‌شود. بهمنظور حل این مسئله در [۳۵]، ویژگی‌های رنگ و بافت تصویر در ابتدا تحلیل شده و سپس ۱۲ نوع معیار شباهت برای ارزیابی شباهت بین تصویر پرس‌وجو و تصاویر پایگاه داده استفاده می‌شود. در نهایت مسئله CBIR به یک مسئله بهینه سازی، با میزان دقت به عنوان تابع هدف، تبدیل می‌شود. سپس الگوریتم کوانتمی بهینه سازی ازدحام ذرات (QPSO)^۸ برای حل مسئله بهینه سازی CBIR استفاده شده تا وزن و ترکیب بهینه ویژگی‌ها و معیارهای شباهت را پیدا کند.

اکثر روش‌های مورد بررسی در حوزه محاسبات کلاسیک بوده ولی می‌توان از مفاهیم محاسبات کوانتمی در بحث استخراج ویژگی که بخش مهم و اصلی در بازیابی تصویر و تشخیص هویت است استفاده نمود. در مقاله حاضر، چارچوبی برای بازیابی محتوامحور تصاویر جهت تشخیص هویت ارائه شده است. روش پیشنهادی طبق روال معمول بازیابی تصاویر دارای دو مرحله استخراج ویژگی و تطبیق است. مشارکت اصلی ما در مرحله استخراج ویژگی است که در آن یک روش نوین استخراج ویژگی بر پایه الگوی باینری محلی پیشنهاد شده است. ویژگی پیشنهادی جدید را LBP تطبیقی کوانتمی نامیده‌ایم. این عملگر بر اساس مقدار پیکسل مرکزی و ارتباط آن با پیکسل‌های همسایه آن تصمیم به استفاده از مقادیر سطح دوم یا سوم می‌گیرد، به این دلیل از

تصویر کوانتمی (NEQR)^۹ [۲۷] هستند که ریشه آن‌ها به روش FRQI باز می‌گردد.

در [۲۸] دو الگوریتم پردازش تصویر کوانتمی بر پایه تخمین کوانتمی ارائه شده است. این دو الگوریتم عبارتنداز تشخیص لبه کوانتمی و فیلتر میانگین تطبیقی کوانتمی. الگوریتم‌های پیشنهادی دارای سه مرحله هستند. در مرحله اول پیکسل‌های تصویر ورودی به حالت‌های کیوبیتی نگاشت می‌شوند. الگوریتم تخمین لبه کوانتمی، هر پیکسل را به یک کیوبیت و الگوریتم فیلتر میانگین کوانتمی، هر پیکسل را به دو کیوبیت نگاشت می‌کند. در مرحله دوم، تخمین این کیوبیت‌ها بدست می‌آید و در مرحله آخر با توجه به خروجی تخمین کوانتمی، عمل تشخیص لبه و میانگین گیری تصویر انجام می‌گردد.

جیانگ و همکاران، عمل تطبیق تصویر کوانتمی را در [۲۹] انجام داده‌اند. در الگوریتم ارائه شده، موقعیت پیکسل گوشه چپ و بالای یک تصویر کوچکتر در یک تصویر بزرگتر بدست می‌آید. این فرایند با تخمین کوانتمی انجام می‌گردد و سعی شده است تا موقعیت پیکسل هدف نسبت به بقیه پیکسل‌ها احتمال بالاتری داشته باشد.

همچنین در [۳۰] روشی کوانتمی برای پیدا کردن یک الگو به عنوان یک زیرتصویر از تصویر بزرگ‌تر پیشنهاد شده است. محاسبه بیشینه‌ی تابع همبستگی^{۱۰} بین تصویر الگو^{۱۱} و تصویر مرجع^{۱۲} که میتواند به صورت کلاسیک این مسئله را حل نماید به کار گرفته شده و مکانی از تصویر الگو داشته باشد. از آنجایی که بیشترین شباهت را با تصویر الگو داشته باشد. این مسئله یک همبستگی با تبدیل فوریه محاسبه می‌شود، برای این مسئله یک الگوریتم کوانتمی پیشنهاد داده شده است. همچنین در این مقاله ذکر شده است که الگوریتم ارائه شده کامل نبوده و به تغییراتی در جهت بهبود آن نیاز است. در پژوهشی دیگر بهمنظور تشخیص ناحیه هدف در تصویر مرجع که شباهت زیادی به تصویر الگو دارد، طرح تطبیق تصویر کوانتمی فازی ارائه شده است [۳۱]. این طرح بر اساس تفاضل مقیاس خاکستری می‌باشد. برای نمایش تصاویر در این مقاله از روش NEQR استفاده شده و سپس عملیاتی کوانتمی برای بدست آوردن تفاضل بین دو تصویر انجام می‌شود. اگر تفاضل‌های به دست آمده از یک مقدار آستانه بزرگ‌تر نباشد، تطبیق فازی تصاویر کوانتمی انجام شده است. به علاوه در پردازش تصاویر کلاسیک، تبدیلاتی همچون تبدیل موجک، تبدیل کسینوسی گسته، L_K و غیره، داده‌های تصاویر را از دامنه فضایی به دامنه فرکانسی انتقال می‌دهند. بعد از انتقال، انرژی اصلی تصاویر با تعدادی از ضرایب محدود می‌شود. در [۳۲]، با الهام از این ایده، طرحی برای تبدیل تصاویر کوانتمی به نام تبدیل Schmidt decomposition^{۱۳} ارائه شده است. در اینجا

^۱ Novel Enhanced Quantum Image Representation (NEQR)

^۲ Correlation

^۳ Template image

^۴ Reference image

^۵ Principal Component Analysis

^۶ Superposition

^۷ Quantum Particle Swarm Optimization

تخمین کوانتمی الگوی باینری محلی تطبیقی بهمنظور تشخیص هویت مبتنی بر چروکیدگی بدانگشت

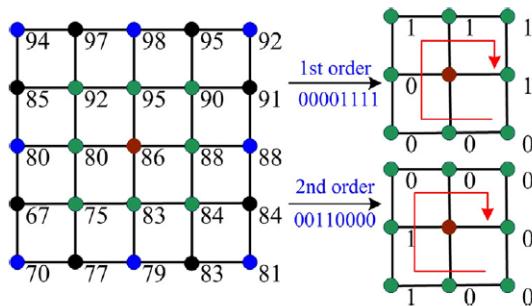
$$S(X) = \begin{cases} 1 & X \geq 0 \\ 0 & X < 0 \end{cases} \quad (2)$$

در رابطه ۱، g_i شدت پیکسل های همسایه، g_c پیکسل مرکزی، P تعداد پیکسل های همسایه و R فاصله پیکسل مرکزی از پیکسل های همسایه است. ساده ترین حالت، $LBP_{8,1}$ است که تعداد پیکسل های همسایه ۸ و شعاع همسایگی ۱ است. رابطه ۲ نیز نحوه عملکرد تابع $S(X)$ را نشان می دهد [۳۹].

در LBP ساده یا همان LBP مرتبه اول، بهمنظور استخراج پاسخ عملکرگر، تنها از پیکسل های همسایه سطح اول پیکسل مرکزی استفاده می شود، اما استفاده از مرتبه های بالاتر به این معنا است که پیکسل های سطوح بالاتر را نیز در مقدار پیکسل مرکزی دخالت دهیم که این امر باعث افزایش دقت در حفظ خصوصیات بافت شده و کارایی الگوریتم را افزایش می دهد. رابطه ۳ عملکرگر LBP مرتبه دوم را نشان می دهد که در آن علاوه بر استفاده از پیکسل های سطح اول، از پیکسل های سطح دوم نیز استفاده شده است [۳۹].

$$LBP_{P,R}^2 = \sum_{i=0}^{p-1} S(g_c + g_{i2} - 2g_{i1}). 2^i \quad (3)$$

در رابطه بالا، g_i پیکسل مرکزی، g_{i1} پیکسل های همسایه سطح اول و g_{i2} براساس موقعیت g_{i1} ، در همسایگی سطح دوم مسیر های عمودی، قطبی و افقی قرار دارد. مثالی از محاسبه LBP یک پیکسل به روشنی اول و مرتبه دوم در شکل ۱ نشان داده شده است [۳۹].

شکل ۱ مثالی از محاسبه LBP مرتبه اول و دوم ($P=8, R=1$) [۳۹]

۲-۱ کیوبیت، تخمین کوانتمی و گیت کوانتمی

عنصر پایه رایانه های کوانتمی کیوبیت است [۴۰]. یک کیوبیت به طور معمول از حالت یک سیستم کوانتمی دو بعدی مانند حالت های پایه و برانگیخته یک اتم یا قطب های افقی یا عمودی یک تک فوتون مشتق می شود. برای درک بهتر رفتار یک کیوبیت، یک الکترون که یک ذره زیراتمند است را در نظر بگیرد. هر الکtron دارای یک حرکت اسپینی می باشد و از همین اسپین برای مقداردهی کیوبیت استفاده می شود، به طوری که اسپین به بالا، یک و اسپین به پایین، صفر در نظر گرفته می شود. بنابراین هر کیوبیت می تواند دو حالت پایه داشته باشد که به این دو حالت، بردار های پایه گفته می شود و آن ها را به صورت $|0\rangle$ ، $|1\rangle$ معادل صفر و 1 ، معادل یک نشان می دهیم. در محاسبات کلاسیک، هر بیت تنها

کلمه تطبیقی در نامگذاری آن استفاده شده است. در مکانیزم تطبیق عملکرگر پیشنهادی از مفهوم تخمین کوانتمی الهام گرفته شده است. همچنین مزیت این ویژگی قابلیت طراحی مدار کوانتمی آن است که این مدار نیز با استفاده از گیت های کوانتمی طراحی شده است. در نهایت، تصویری به عنوان خروجی عملکرگر LBP تطبیقی کوانتمی حاصل می گردد که به نحو موثر تری بافت چروکیدگی بند انگشت را نمایان می سازد. سپس تصویر به دست آمده به چندین ناحیه به صورت دایره ای تقسیم و با تلفیق بردار هیستوگرام این نواحی، یک بردار ویژگی واحد به دست می آید. همچنین با ناحیه بندی توری یک بردار ویژگی دیگر حاصل می شود که تلفیق این دو بردار، بردار ویژگی کلی را نتیجه می دهد. اجرای این روش بر روی بانک تصاویر POLYU [۳۵] که شامل ۷۹۲۰ تصویر است نشان می دهد که روش پیشنهادی از لحاظ دقت اجرا در مقایسه با سایر روش های مشابه نتایج بهتری دارد.

در ادامه سازماندهی مقاله بین شرح ارائه گردیده است. ابتدا در بخش دوم مباحث اولیه مورد نیاز را بیان می کنیم، سپس در بخش سوم جزییات روش پیشنهادی توضیح داده می شود، پیاده سازی مدار کوانتمی ویژگی پیشنهادی در بخش ۴ ارائه می شود و در بخش ۵ نتایج تجربی به دست آمده مورد مقایسه و ارزیابی قرار می گیرند. نهایتا در بخش ۶ نتیجه گیری و جمع بندی کلی را آورده و به کارهای آینده اشاره می کنیم.

۲ مفاهیم مقدماتی

در این بخش، ابتدا الگوی باینری محلی مرتبه دوم را معرفی خواهیم کرد. سپس به تعریف مفاهیم کیوبیت، تخمین کوانتمی و گیت کوانتمی می پردازیم.

۲-۱ الگوی باینری مرتبه دوم

الگوی باینری محلی اولیه برای اولین بار توسط وانگ و هی در سال ۱۹۹۰ ارائه گردید که پیکسل های همسایه هر پیکسل مرکزی توسط سه مقدار ۰ و ۱ و جایگزین می گشتند [۳۷]. در سال ۱۹۹۵ الگوی باینری محلی متعارف توسط اوجالا و همکاران معرفی گردید. پیکسل های همسایه توسط دو مقدار ۰ و ۱ جایگزین شد که محاسبه آن سهولت بیشتری داشت [۳۸]. عملکرگر LBP اطلاعات کاملی از بافت را حفظ می کند و دسته بندی بافت توسط آن قابلیت این را دارد که نسبت به تغییر جهت تصویر مقاوم باشد [۹]. قدرت دسته بندی بافت تصاویر و استقامت در مقابل تغییر جهت باعث شده است که از این عملکرگر در حوزه های متنوع پردازش تصاویر استفاده شود [۵] و [۸] تا [۱۰]. عملکرگر LBP اطلاعات مربوط به بافت یک پیکسل را بر اساس تفاوت شدت بین پیکسل مرکزی و پیکسل هایی که در همسایگی آن قرار دارند محاسبه می نماید. رابطه ۱، تابع ریاضی LBP را نشان می دهد.

$$LBP_{P,R} = \sum_{i=0}^{p-1} S(g_i - g_c). 2^i \quad (1)$$

$$\text{CNOT} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad (5)$$

از آنجاکه در هر کار پژوهشی مفاهیم مقدماتی و پایه نقش اصلی را در پیشبرد ادامه مطلب به عهده دارند، در این بحث سعی شد توضیح دقیقی از آنها ارائه گردد. حال در ادامه با استفاده از همین مفاهیم که زیرینا می‌باشند، سازه الگوریتمی خود را پیاده‌سازی نموده و بحث را پیش خواهیم برد.

۳ روش پیشنهادی

در این بخش روش پیشنهادی معرفی خواهد شد. این روش شامل سه زیربخش است که به توضیح هریک خواهیم پرداخت.

۱-۳ LBP تطبیقی کوانتومی

مرحله اول در روش پیشنهادی اعمال عملگر LBP تطبیقی کوانتومی بر تصاویر پایگاه داده و تصویر پرس و جو است که در ادامه به معرفی آن می‌پردازیم. عملگر LBP اطلاعات مفیدی از ویژگی بافت تصاویر حفظ می‌کند. درحالی که ارزش این اطلاعات به اندازه پنجره عملگر یا همان اندازه همسایگی پیکسل مرکزی یا به عبارت دیگر به سطوح مختلف همسایگی بستگی دارد. به دلیل اهمیت پیکسل‌های همسایگی سطح دوم و سوم وجود اطلاعات مفید در آن‌ها، می‌توان تاثیر این سطوح را در محاسبه مقدار پیکسل مرکزی اعمال نمود. از طرفی برای برخی از پیکسل‌ها، به کار بردن همسایه‌های سطح دوم مناسب‌تر و برای برخی دیگر به کار بردن همسایه‌های سطح سوم مناسب‌تر است. به همین دلیل عملگر LBP تطبیقی کوانتومی را پیشنهاد داده‌ایم که در سه گام زیر به توضیح آن خواهیم پرداخت.

گام ۱: فرض کنید g پیکسل مرکزی و n_{i1}, n_{i2}, n_{i3} ، به ترتیب پیکسل‌های همسایگی سطح اول، دوم و سوم باشند که در شکل ۴ نشان داده شده‌اند.

n_{13}			n_{23}			n_{33}
	n_{12}		n_{22}		n_{32}	
		n_{11}	n_{21}	n_{31}		
n_{03}	n_{02}	n_{01}	g_c	n_{41}	n_{42}	n_{43}
		n_{71}	n_{61}	n_{51}		
		n_{72}		n_{62}		n_{52}
n_{73}			n_{63}			n_{53}

شکل ۴ همسایگی سطح اول، دوم و سوم پیکسل مرکزی g

در عملگر LBP تطبیقی کوانتومی از دو عملگر LBP مرتبه دوم و مرتبه سوم استفاده شده است، با این تفاوت که تغییری در فرمول این دو اعمال شده تا بافت تصاویر را برجسته‌تر کرده و

می‌تواند یکی از دو مقدار صفر و یک را داشته باشد. در حالی که در محاسبات کوانتومی هر کیوبیت می‌تواند یکی از دو مقدار $|0\rangle$ و $|1\rangle$ باشد، در صورت رابطه 4 ترکیب خطی از این دو مقدار را اختیار کند.

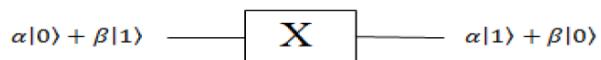
$$\lambda = \alpha|0\rangle + \beta|1\rangle \quad (4)$$

در رابطه بالا، α و β اعداد مختلط و به ترتیب احتمال‌های $|0\rangle$ و $|1\rangle$ هستند. همچنین رابطه $1 = |\alpha|^2 + |\beta|^2$ برقرار است. به این خاصیت کیوبیت‌ها، برهمنهی گفته می‌شود. همچنین یک رجیستر کوانتومی مشکل از دنباله‌ای از کیوبیت‌ها می‌باشد [۴۱].

تخمین کوانتومی باعث می‌شود که یک حالت کوانتومی به یکی از حالت‌های پایه انتقال یابد. به عنوان مثال حالت کوانتومی λ در معادله 4 ، با احتمال $|\alpha|^2$ ، $|0\rangle$ و با احتمال $|\beta|^2$ ، $|1\rangle$ تخمین زده می‌شود [۴۲].

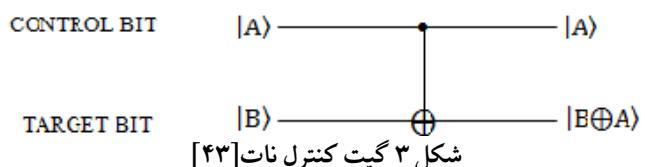
در محاسبات کلاسیک به منظور انجام عملیات بر روی بیت‌ها از گیت‌ها استفاده می‌شود. در محاسبات کوانتومی نیز به منظور ایجاد تغییر در کیوبیت‌ها مفهوم مشابه وجود دارد که به گیت‌های کوانتومی شهرت دارند. گیت‌های کوانتومی می‌توانند یک یا چند کیوبیت را به عنوان ورودی داشته باشند که در ادامه به معرفی چند مورد از این گیت‌ها خواهیم پراخت.

گیت پائولی X ، همان گیت Not است و تنها یک کیوبیت به عنوان ورودی دارد. گیت X ورودی $|0\rangle$ را به $|1\rangle$ و $|1\rangle$ را به $|0\rangle$ تبدیل می‌کند. ماتریس نمایش دهنده این گیت به صورت $\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ است [۴۳]. نمایش گرافیکی این گیت در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲ گیت پائولی X [۴۳]

گیت کنترل نات^۱ (CNOT)، همانطور که در شکل ۳ مشاهده می‌شود، دو کیوبیت را به عنوان ورودی می‌پذیرد. در صورتی که حالت کیوبیت $|A\rangle$ (کیوبیت کنترلی) یک باشد، کیوبیت هدف یعنی $|B\rangle$ معکوس می‌شود و اگر کیوبیت کنترلی صفر باشد، تغییری در کیوبیت هدف ایجاد نمی‌شود [۴۳].

شکل ۳ گیت کنترل نات [۴۳]

ماتریس این گیت به صورت رابطه ۵ تعریف می‌شود:

¹ Control Not

تخمین کوانتمی الگوی باینری محلی تطبیقی بهمنظور تشخیص هویت مبتنی بر چروکیدگی بدانگشت

$$|P_0|^2 = f(g_c) \quad (11)$$

$$|P_1|^2 = 1 - f(g_c) \quad (12)$$

گام ۳: مرحله آخر تخمین کیوبیت $|Q\rangle$ می‌باشد و نتیجه تخمین، کیوبیت $|out\rangle$ است که حالت $|0\rangle$ یا $|1\rangle$ را دارد. به این صورت که اگر $|P_1|^2 \geq |P_0|^2$ باشد، $|out\rangle$ حالت $|0\rangle$ و در غیر این صورت حالت $|1\rangle$ را دارد.

در نهایت اگر $|out\rangle$ حالت $|0\rangle$ را داشته باشد، مقدار پیکسل مرکزی g_c با مقدار عملگر $CLBP_{P,R}^2$ جایگزین و اگر $|out\rangle$ حالت $|1\rangle$ را داشته باشد با مقدار عملگر $CLBP_{P,R}^3$ جایگزین می‌شود. شکل ۶ الف نمونه‌ای از تصاویر پایگاه داده است و نتیجه اعمال عملگر LBP مرتبه دوم در شکل ۶ ب و عملگر LBP تطبیقی کوانتمی در شکل ۶ ج شان داده است. همانطور که در این شکل دیده می‌شود تصویر حاصل از عملگر LBP تطبیقی کوانتمی بافت‌ها و ویژگی‌های مهم‌تر تصویر را برجسته‌تر و نمایان‌تر کرده است.

۲-۳ استخراج بردار ویژگی

در این مرحله بردار ویژگی برای تمام تصاویر پایگاه داده و تصویر پرس‌جو به دست می‌آید. به این منظور، ابتدا عملگر LBP تطبیقی کوانتمی که در بخش ۱-۳ معرفی شد را بر روی تصویر ورودی اعمال نموده تا بافت و ویژگی‌های مهم تصویر نمایان و برجسته شود.

مرحله بعد ناحیه‌بندی تصویر پاسخ عملگر LBP تطبیقی کوانتمی می‌باشد که با هدف دریافت ویژگی‌های بیشتر و دقیق‌تر از تصویر انجام می‌شود. در این تحقیق این عمل به دو روش انجام شده است: روش اول، تقسیم تصویر به نواحی دایره‌ای شکل است که این مدل تقسیم‌بندی تصویر شباهت زیادی به شکل خطوط بند انگشت دارد. روش دوم، که ناحیه‌بندی توری نامیده شده است، تصویر را به هشت ناحیه چهار ضلعی با اندازه یکسان تقسیم می‌کند.

بعد از ناحیه‌بندی تصویر، بردار هیستوگرام برای ناحیه‌های به‌دست آمده از دو روش ناحیه‌بندی دایره‌ای و توری به صورت جداگانه محاسبه می‌شود. در نتیجه دو بردار ویژگی برای دو روش دایره‌ای و توری داریم که با الحاق این دو بردار، بردار ویژگی نهایی برای هر تصویر به دست می‌آید. به این صورت بردار ویژگی مناسبی به دست خواهد آمد. این فرآیند برای تصاویر پایگاه داده و پرس‌جو انجام می‌گردد. مراحل استخراج ویژگی در شکل ۷ نشان داده شده است.

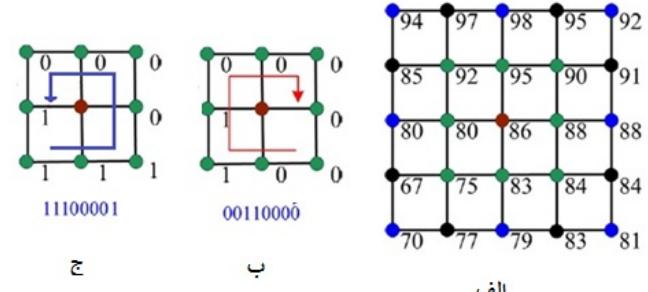
اطلاعات بهتری را نمایش دهد. این تغییر به گونه‌ای است که در LBP مرتبه دوم تغییریافته، مجموع پیکسل‌های مرکزی و سطح اول محاسبه می‌شود و دو برابر مقدار پیکسل همسایه سطح دوم از این مجموع کسر می‌گردد. در حالی که در رابطه اصلی LBP مرتبه دوم، مجموع مقدار پیکسل مرکزی با همسایه سطح دوم محاسبه می‌شود. برای LBP مرتبه سوم نیز مقدار پیکسل مرکزی با همسایه سطح دوم جمع شده و دو برابر همسایه سطح سوم از حاصل مجموع کسر می‌گردد.

رابطه‌های ۶ و ۷ به ترتیب LBP مرتبه دوم و سوم تغییریافته را نشان می‌دهند و رابطه ۸ بیانگر عملکرد تابع $S(X)$ می‌باشد. مثالی از اعمال این عملگر بر روی بخشی از تصویر در شکل ۵ نشان داده شده است.

$$CLBP_{P,R}^2 = \sum_{i=0}^{p-1} S(g_c + n_{i1} - 2n_{i2}) \cdot 2^i \quad (6)$$

$$CLBP_{P,R}^3 = \sum_{i=0}^{p-1} S(g_c + n_{i2} - 2n_{i3}) \cdot 2^i \quad (7)$$

$$S(X) = \begin{cases} 1 & X \geq 0 \\ 0 & X < 0 \end{cases} \quad (8)$$

شکل ۵ (الف) بخشی از تصویر با اندازه 5×5 (ب) عملگر LBP مرتبه دوم، (ج) عملگر LBP مرتبه سوم تغییریافته

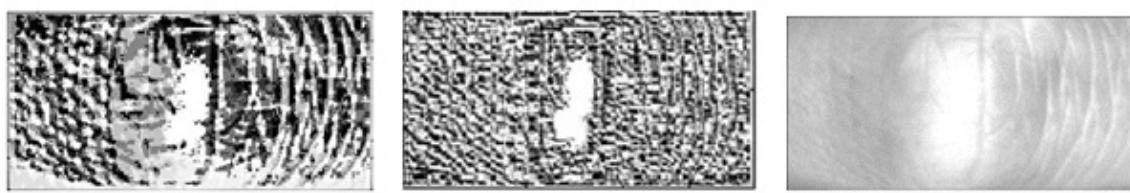
گام ۲: هر پیکسل مرکزی g_c را به یک حالت کوانتمی تک کیوبیتی $|Q\rangle$ که سوپرپوزیشن دو حالت پایه $|0\rangle$ و $|1\rangle$ است به صورت رابطه ۹ نگاشت می‌کنیم:

$$|Q\rangle = P_0|0\rangle + P_1|1\rangle \quad (9)$$

حالت $|0\rangle$ را به عملگر $CLBP_{P,R}^2$ و حالت $|1\rangle$ را به عملگر $CLBP_{P,R}^3$ نسبت می‌دهیم. بنابراین $|P_0|^2$ و $|P_1|^2$ به ترتیب احتمال محاسبه $CLBP_{P,R}^3$ و $CLBP_{P,R}^2$ است که به صورت زیر محاسبه می‌شوند.

تابع نشان داده شده در رابطه ۱۰ بیانگر میزان شباهت پیکسل مرکزی به پیکسل‌های همسایگی سطح دوم است و مقادیر $|P_0|^2$ و $|P_1|^2$ استفاده شده در رابطه ۹ را به وسیله رابطه‌های ۱۱ و ۱۲ محاسبه می‌نماییم.

$$f(g_c) = \frac{1}{1 + \sum_{j=1}^8 |g_c - n_{i,j}|} \quad (10)$$

شکل ۶ (الف) تصویر نمونه، (ب) پاسخ LBP مرتبه دوم، (ج) پاسخ LBP تطبیقی کوانتمی

ویژگی تصویر پرس‌وجو و تصاویر پایگاه داده مقایسه‌ای انجام شود.

جهت تطبیق بردار تصاویر پرس‌وجو با تصاویر پایگاه داده، فاصله‌ی بردار ویژگی تصویر پرس‌وجو از تصاویر پایگاه داده به‌دست می‌آید. در انتها تصویر پرس‌وجو متعلق به دسته‌ی خواهد بود که بردار ویژگی آن کمترین فاصله را با آن دسته داشته باشد و درستی تشخیص با مقایسه برچسب تصاویر تصدیق خواهد شد. برای به‌دست آوردن این فاصله، می‌توان از معیارهای متفاوتی که بیانگر شباهت دو تصویر یا دو بردار هستند استفاده نمود. برخی از این معیارهای شباهت عبارتند از L_2 , L_1 Reference, X^2 , Reference, Fu, Canberra, Reference و فاصله اقلیدسی که معادله‌ی ریاضی آن‌ها به‌ترتیب در رابطه‌های ۱۳ تا ۱۸ نشان داده شده است [۳۵].

$$L_1(F_D, F_Q) = \sum_{i=1}^{Q_n} |f_{D_i} - f_{Q_i}| \quad (13)$$

$$L_2(F_D, F_Q) = \sqrt{\sum_{i=1}^{Q_n} (f_{D_i} - f_{Q_i})^2} \quad (14)$$

$$X^2(F_D, F_Q) = \sum_{i=1}^{Q_n} \frac{(f_{D_i} - f_{Q_i})^2}{(f_{D_i} + f_{Q_i})^2} \quad (15)$$

$$\text{Can}(F_D, F_Q) = \sum_{i=1}^{Q_n} \frac{|f_{D_i} - f_{Q_i}|}{|f_{D_i} + f_{Q_i}|} \quad (16)$$

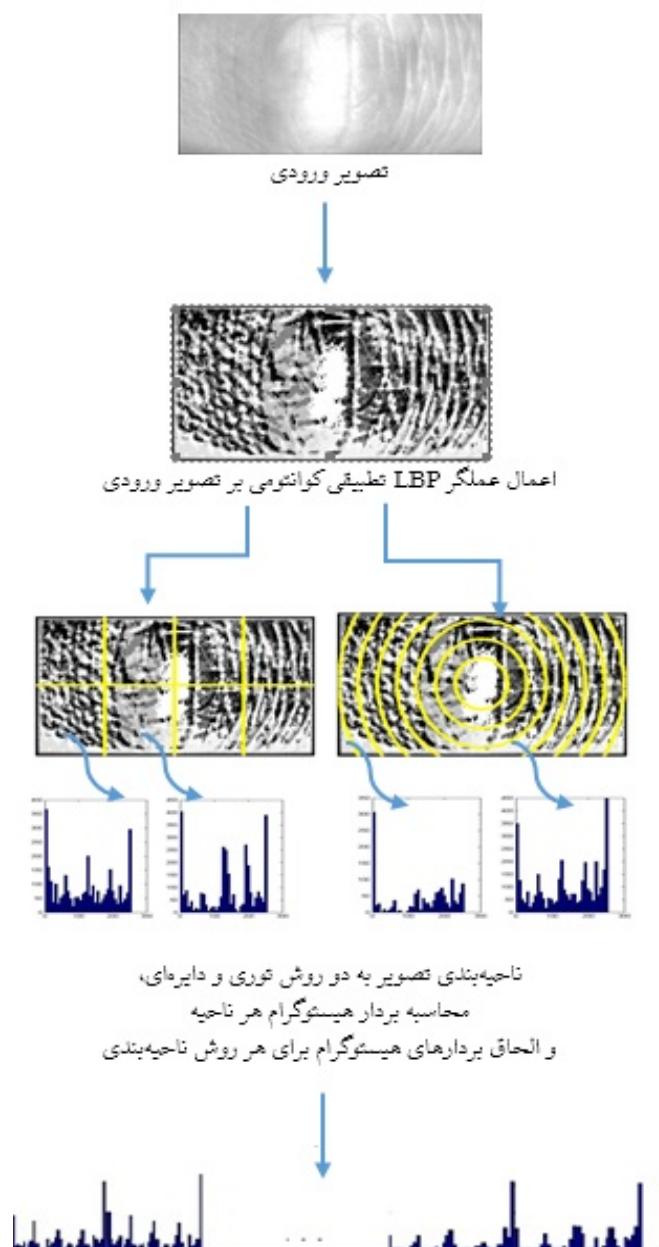
$$Fu(F_D, F_Q) = 1 - \frac{\|F_D - F_Q\|}{\|F_D + F_Q\|}$$

$$\text{where } \|F_D - F_Q\| = \sqrt{\sum_{i=1}^{Q_n} (f_{D_i} - f_{Q_i})^2}, \|F_D\| = \sqrt{\sum_{i=1}^{Q_n} (f_{D_i})^2}, \|F_Q\| = \sqrt{\sum_{i=1}^{Q_n} (f_{Q_i})^2} \quad (17)$$

$$\text{Euclidean}(F_D, F_Q) = \sum_{i=1}^{Q_n} (f_{D_i} - f_{Q_i})^2 \quad (18)$$

در رابطه‌های بالا $F_Q = (f_{Q1}, f_{Q2}, \dots, f_{Qn})$ نشان‌دهنده بردار ویژگی تصویر پرس‌وجو، $F_D = (f_{D1}, f_{D2}, \dots, f_{Dn})$ نشان‌دهنده بردار ویژگی تصویر پایگاه داده و $\|\cdot\|$ نشان‌دهنده نرمال سازی L_2 بردار ویژگی می‌باشد.

در این مطالعه از بین روابط ذکر شده، رابطه فاصله اقلیدسی مورد استفاده قرار گرفته است زیرا که پیاده‌سازی آن ساده‌تر بوده، پیچیدگی زمانی پایین‌تری دارد و در عین حال نتایج بهتری را نیز ارائه داده است.

شکل ۷ فرآیند استخراج ویژگی

۳-۳ اندازه‌گیری شباهت بردارهای ویژگی

بعد از به‌دست آوردن بردار ویژگی برای تمام تصاویر پایگاه داده و پرس‌وجو، به‌منظور تشخیص دسته تصویر پرس‌وجو باید بین بردار

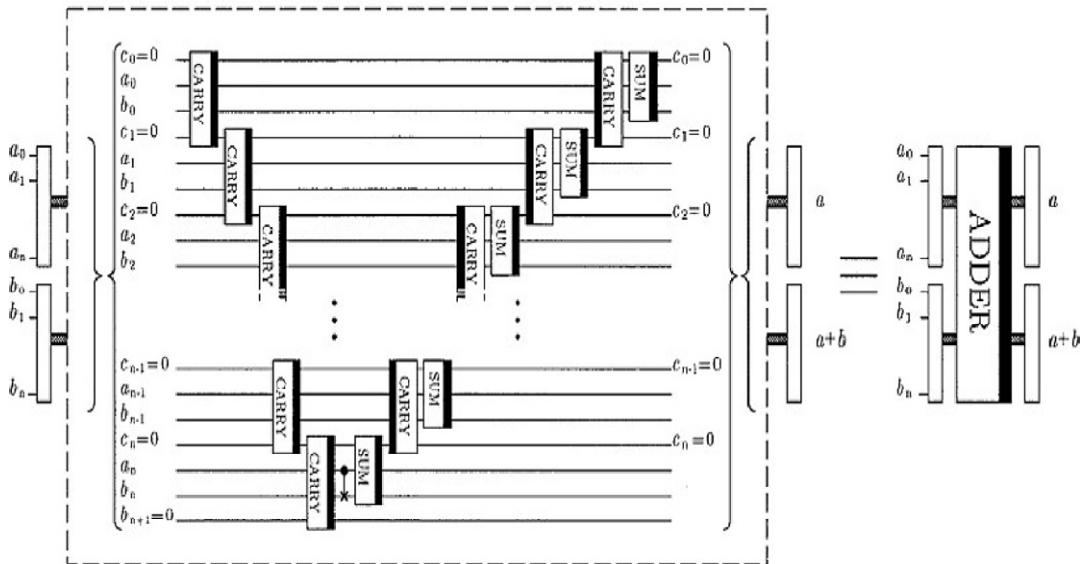
تخمین کوانتومی الگوی باینری محلی تطبیقی بهمنظور تشخیص هویت مبتنی بر چروکیدگی بدانگشت

عمیات ضرب در دو نیز با استفاده از شیفت به چپ پیاده‌سازی شده و مشکل از گیت‌های swap است. این مدار در شکل ۱۰ نشان داده شده است. ضرب در دو رجیستر کوانتومی $|a\rangle$ ، به صورت $|a\rangle|a\rangle \rightarrow |ax2\rangle$ نمایش داده می‌شود. همانطور که از شکل ۱۰ مشخص است نتیجه شیفت در رجیستر اضافی ذخیره نمی‌شود بلکه نتیجه بر روی همان رجیستر ورودی به دست می‌آید. برای پیاده‌سازی عملگر تفیریک در رابطه $CLBP^2_{P,R}$ از یک مقایسه کننده استفاده شده است به نحوی که اگر مجموع عبارت $g_c + n_{i1}$ بزرگ‌تر یا مساوی n_{i2} باشد، خروجی مدار $|0\rangle$ و در غیر این صورت $|1\rangle$ خواهد شد. نتیجه عملیات مقایسه، در کوپیت $|compare\rangle$ ذخیره می‌شود. این مدار نیز در شکل ۱۱ نشان داده شده است. مدار عملگر $CLBP^2_{P,R}$ در شکل ۱۲ دیده می‌شود که مشکل از ۸ مدار جمع کننده، ۸ مقایسه کننده و ۸ ضرب کننده است، نتیجه این عملیات در رجیستر $|OUT\rangle$ ذخیره می‌شود.

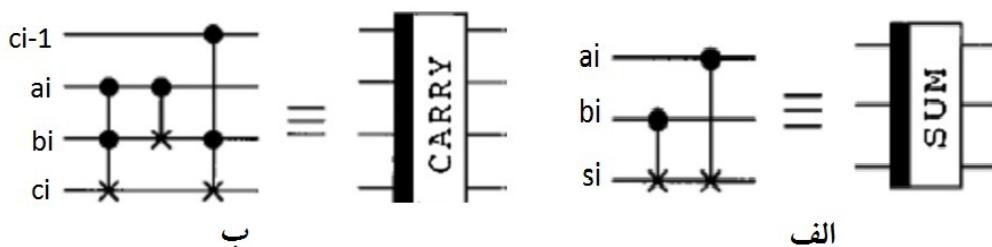
۴ طراحی مدار کوانتومی عملگر $CLBP^2_{P,R}$

برای پیاده‌سازی مدار کوانتومی عملگر $CLBP^2_{P,R}$ از نرم‌افزار شبیه‌ساز Simuquant استفاده شده است [۴۴]. که در راستای پیاده‌سازی این مدار نیازمند واحدهای جمع کننده جهت جمع عبارت $g_c + n_{i1}$ هستیم که این جمع کننده در مرجع [۴۵] معرفی شده است. جمع کننده کوانتومی شامل گیت‌های کوانتومی منطقی است به صورتی که گام‌های محاسباتی در آن به صورت متواال همزمان شده‌اند. ورودی‌های باینری در این محاسبات رجیستر کوانتومی نامیده می‌شوند.

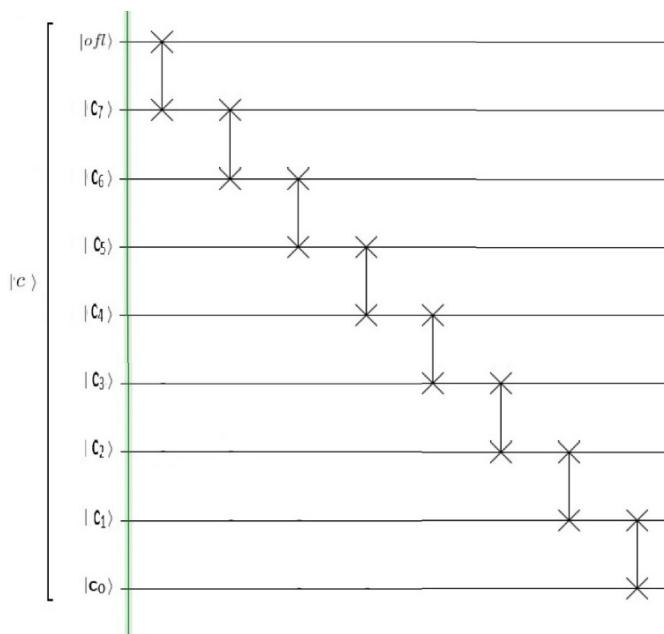
جمع دو رجیستر کوانتومی $|a\rangle$ و $|b\rangle$ به صورت $|a,b\rangle \rightarrow |a,a+b\rangle$ نشان داده می‌شود. برای جلوگیری از سرریز، رجیستر دوم باید به اندازه یک کوپیت بزرگ‌تر باشد. واحد جمع کننده در شکل ۸ نشان داده شده است. شکل ۹ الف و ۹ ب به ترتیب واحدهای sum و carry را نشان می‌دهند.

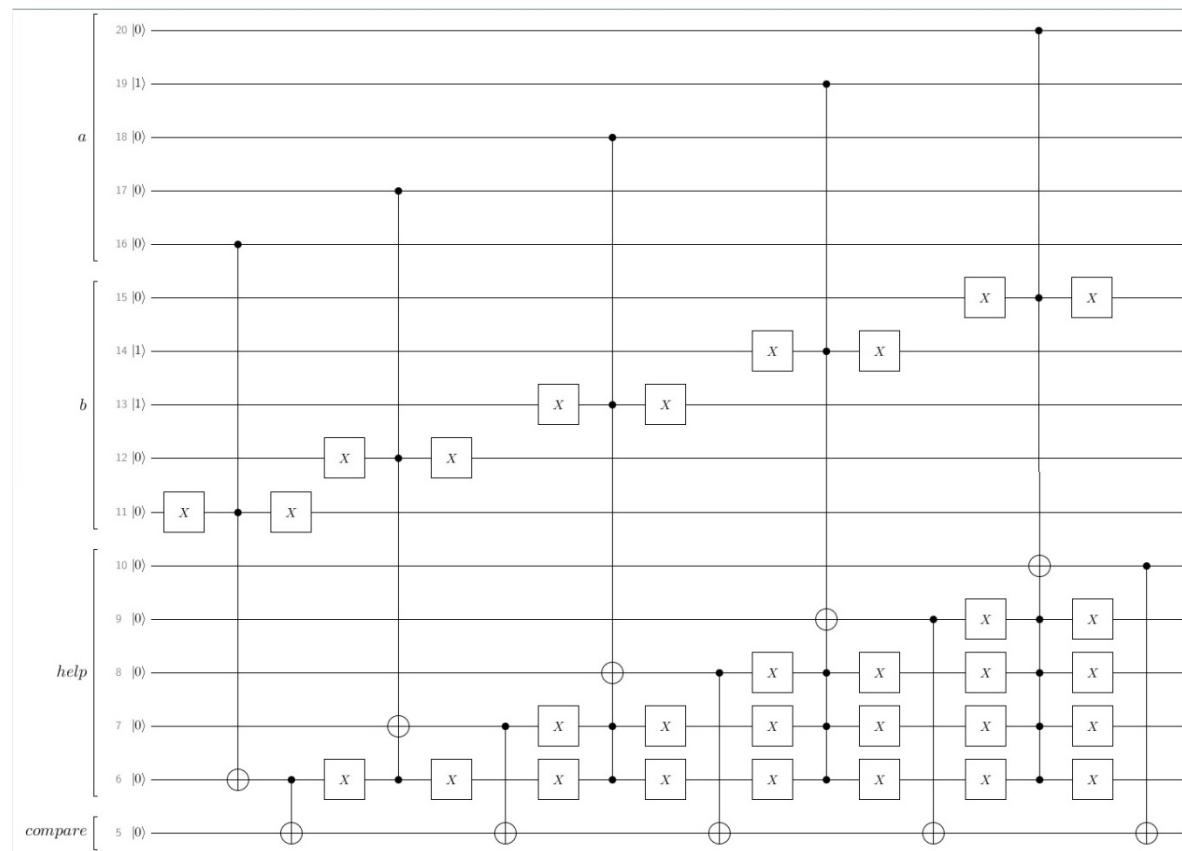
شکل ۸ مدار جمع کننده کوانتومی [۴۵]

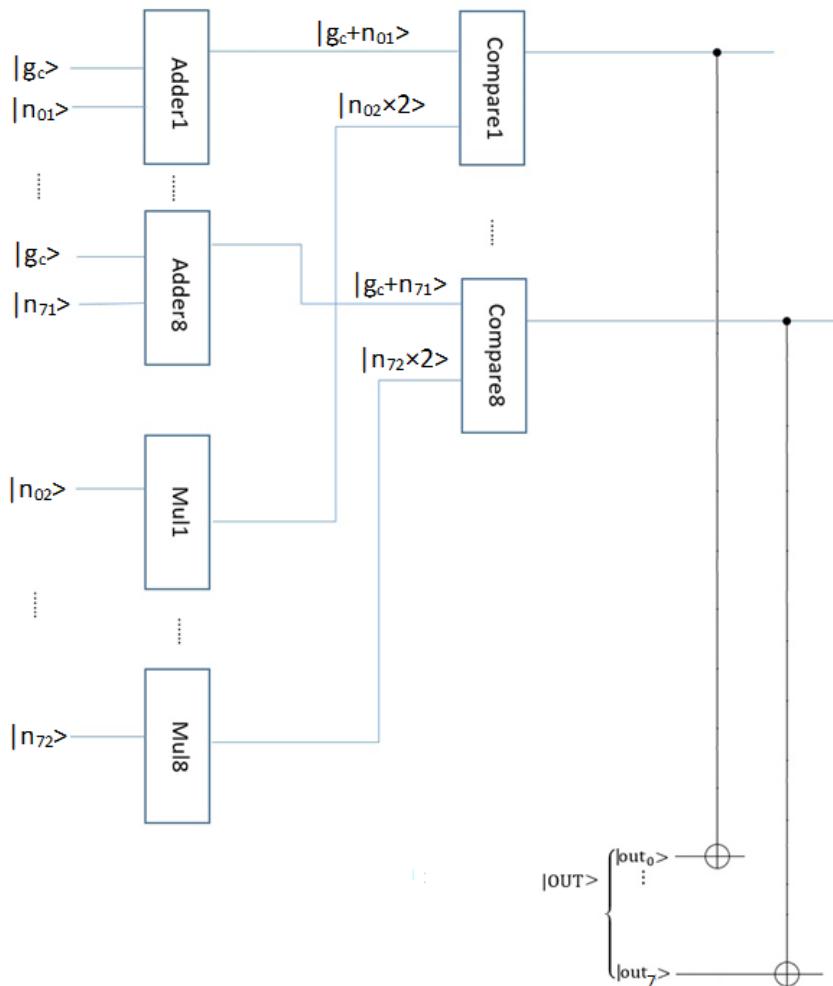
شکل ۹ (الف) واحد sum، (ب) واحد carry برای مدار جمع کننده [۴۵]

شکل ۱۰ مدار ضرب در دو پیاده‌سازی شده با شیفت به چپ

شکل ۱۱ مدار مقایسه کننده کوانتومی

شکل ۱۲ مدار کوانتمی LBP مرتبه دوم تغییریافته

استخراج و پس از الحاق این بردارها، بردار ویژگی حاصل از ناحیه‌بندی دایره‌ای بهدست می‌آید. با استفاده از این بردار، فرآیند تطبیق تصاویر پرس‌وجو با تصاویر پایگاه داده انجام شده است. بار دیگر همین مراحل را برای ناحیه‌بندی توری اجرا نموده و با استفاده از بردار ویژگی ناحیه‌بندی توری نیز مرحله تطبیق انجام می‌شود. در آخر با الحاق دو بردار ویژگی بهدست آمده از ناحیه‌بندی‌های دایره‌ای و توری، یک بردار ویژگی کلی بهدست می‌آید. با استفاده از این بردار ویژگی، فاصله اقلیدسی هر تصویر پرس‌وجو از تصاویر پایگاه داده را محاسبه نموده و عمل تشخیص را انجام داده و درستی دسته‌بندی هر سه روش توسط بررسی برچسب‌های هر دسته محاسبه می‌شود. نتایج بهدست آمده برای تعداد بین‌های مختلف و ناحیه‌بندی به شکل‌های دایره‌ای، توری و روش ترکیبی دایره _ توری (حاصل ترکیب بردارهای ویژگی دو ناحیه‌بندی توری و دایره‌ای) در جدول ۱ به تفکیک نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود شکل ترکیبی دایره _ توری که مطابقت بیشتری با الگوی خطوط بند انگشت دارد و از عملکرد خوب ناحیه‌بندی توری نیز استفاده می‌کند، با تعداد بین ۳۵ بهترین جواب را داشته است.

۵ پیاده‌سازی و تجزیه و تحلیل نتایج

جهت پیاده‌سازی روش پیشنهادی از بانک تصاویر [۳۶] POLYU استفاده شده است. این بانک شامل ۷۹۲۰ تصویر است که از ۱۶۵ داوطلب اخذ شده است که ۱۲۵ نفر آن‌ها مرد و ۴۰ نفر آن‌ها زن بوده‌اند و از میان آن‌ها ۱۴۳ نفر در بازه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال و مابقی در بازه ۳۰ تا ۵۰ سال بوده‌اند. نمونه‌گیری در دو جلسه انجام شده است که میانگین فاصله بین نمونه‌گیری ۲۵ روز می‌باشد. از هر فرد برای ۴ انگشت نمونه اخذ شده است از نگشتهای اشاره و میانه دست چپ و راست. در هر نوبت نمونه‌گیری ۶ عکس از هر انگشت اخذ شده است یعنی در کل برای هر انگشت ۱۲ نمونه وجود دارد.

برای انگشت یک فرد ۱۰ تصویر را به عنوان پایگاه داده و دو تصویر را به عنوان پرس‌وجو جدا کرده و برچسب‌های مشخص کننده فرد، به هریک اختصاص داده شده است. در ادامه با اعمال عملکردن LBP تطبیقی کوانتمی مرحله استخراج بافت از تصاویر انجام می‌گیرد. هریک از تصاویر پاسخ LBP تطبیقی کوانتمی را ابتدا به ۸ ناحیه دایره‌ای که با بافت بند انگشت همخوانی دارد تقسیم نموده و با تعداد بین‌های مختلف، هیستوگرام هر ناحیه را

در جدول ۲ مقدار EER، برای روش‌های ناحیه‌بندی دایره‌ای، توری و روش ترکیبی دایره توری با تعداد بین ۳۵ آورده شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود کمترین مقدار EER متعلق به روش ترکیبی دایره توری می‌باشد.

جدول ۲ نتایج EER بدست آمده برای ۳ روش ناحیه‌بندی

دایره توری	دایره	توری	EER(%)
۰,۶۷	۱,۸۶	۱,۳۵	

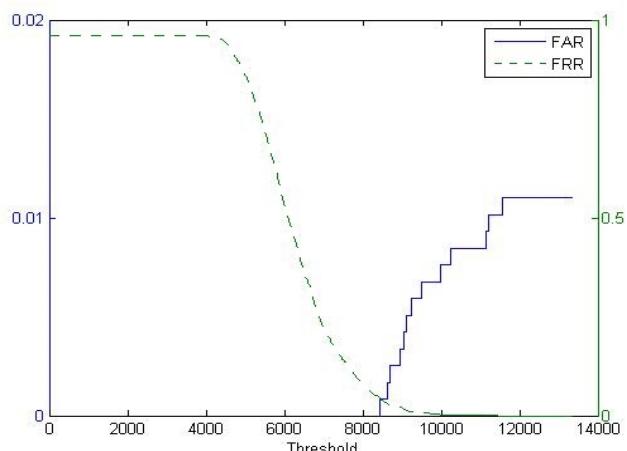
در جدول ۳ نیز نتایج مقایسه عملکرد روش پیشنهادی با روش‌های مورد بررسی در [۳] بر اساس فاکتور EER گزارش شده است. همانگونه که مشاهده می‌شود روش پیشنهادی با مقدار EER پایین‌تر، دارای عملکرد بهتر و کارایی بالاتری نسبت به روش‌های مشابه می‌باشد.

همچنین عملکردن LBP تطبیقی کوانتمی با عملکردهای LBP^{riu²}_{P,R} [۴۶]، ULBP [۳۹]، LBP^{ri}_{P,R} [۴۶] و CLBP_C [۴۷] CLBP_M [۴۷] و CLBP_S [۴۶] در شرایط مساوی مقایسه شده است. به عبارت دیگر، به صورت جداگانه هر یک از عمکلرهای ذکر شده را بر تصاویر پایگاه داده اعمال کرده و سپس تصویر بدست آمده به دو صورت دایره‌ای و توری ناحیه‌بندی شده و برای هر ناحیه بردار هیستوگرام با تعداد ۳۵ بین محاسبه و به یکدیگر الحاق شده‌اند. نتایج بدست آمده برای هر روش در جدول ۴ ذکر شده است. همانطور که مشاهده می‌شود روش پیشنهادی دارای دقت بالاتری است.

جدول ۱ درصد پاسخ صحیح اجرای روش LBP تطبیقی کوانتمی بر روی ناحیه‌بندی با ناحیه‌بندی‌های مختلف

تعداد بین	توری	دایره	دایره توری
۱۰	۹۳,۹۰	۹۱,۶۲	۹۵,۸۵
۲۵	۹۵,۹۹	۹۴,۸۴	۹۷,۶۳
۳۵	۹۶,۱۱	۹۵,۴۳	۹۹,۰

برای مقایسه عملکرد روش پیشنهادی با دیگر روش‌های مشابه از پارامتر نرخ خطای یکسان EER استفاده شده است. این پارامتر در اکثر مطالعات علمی که در این زمینه انجام شده است به عنوان یک معیار سنجش و مقایسه مورد استفاده قرار گرفته است. به منظور بدست آوردن این پارامتر، دو مقدار نرخ پذیرش اشتباه^۱ FAR و نرخ رد کردن اشتباه^۲ FRR محاسبه شده و سپس برای مقادیر مختلف آستانه، نمودار این دو مقدار ترسیم می‌شود. نقطه تلاقی این دو نمودار، نرخ خطای یکسان است. در شکل ۱۳ نمودار FAR برای روش پیشنهادی رسم شده است.

شکل ۱۳ نمودار FAR و FRR با مقادیر آستانه مختلف برای روش پیشنهادی

جدول ۳ مقایسه EER روش پیشنهادی با برخی از روش‌های موجود بازیابی تصویر با استفاده از بانک تصاویر POLYU

EER(%)	الگوریتم بازیابی تصویر
۲,۲۳	استخراج اطلاعات مریبوط به حوزه فاز و دامنه با استفاده از فیلتر گابور دو بعدی [۱۲]
۱,۲۶	طرح کد نویسی رقبایی بر اساس تبدیل Riesz [۱۳]
۱,۲۹	تولید تابع همبستگی فاز بر اساس تبدیل فوریه گسسته [۱۴]
۱,۴۹	طرح کد نویسی رقبایی بر اساس تبدیل تصادفی و تبدیل موجک گابور [۱۵]
۱,۶۱	کد کردن بر اساس تبدیل Riesz که ویژگی‌های محلی تصویر بند انگشت را استخراج می‌نماید [۱۶]
۱,۱۰	باز سازی تصاویر پرس‌وجوهی بند انگشت به کمک الگوهای غالب با استفاده از روش یادگیری دیکشنری [۱۷]
۱,۲۸	محاسبه مقدارهای ویژه توسط تبدیل تصادفی و تطبیق آن با استفاده از محاسبه مقدار حداقل فاصله [۱۸]
۱,۶۹	تولید الگوهای باینری با استفاده از روش فیلتر گابور [۹]
۱,۰۴	ادغام کد چند جهتی و اطلاعات بافت تصویر [۵]
۰,۸۹	طرح کدگذاری GORP و SGORP [۴]
۰,۷۸	استفاده از ویژگی‌های هندسی شکل بند انگشت و استخراج اطلاعات بافت با استفاده از تبدیل Curvelet [۳]
۰,۶۷	روش پیشنهادی

^۱ False Acceptance Rate^۲ False Rejection Rate

مراجع

- [1] Rani, S., Rajani, N., Reddy, S., "Comparative Study on Content Based Image Retrieval", International Journal of Future Computer and Communication, Vol. 1, pp 366–368, 2012.
- [2] Jobay, R., Sleit, A., "Quantum Inspired Shape Representation for Content Based Image Retrieval", Journal of Signal and Information Processing, Vol. 5, pp 54–62, 2014.
- [3] Usha, K., Ezhilarasan, M., "Personal Recognition Using Finger Knuckle Shape Oriented Features and Texture Analysis", Journal of King Saud University – Computer and Information Sciences, Vol. 27, 2016.
- [4] Nigam, A., Tiwari, K., Gupta, P., "Multiple Texture Information Fusion for Finger-Knuckle-Print Authentication System", Neurocomputing Journal, Vol. 188, pp. 190–205, 2016.
- [5] Gao, G., Yang, J., Qian, J., Zhang, L., "Integration of Multiple Orientation and Texture Information for Finger-Knuckle-Print Verification", Neurocomputing Journal, Vol. 135, pp. 180–191, 2014.
- [6] Shariatmadar, Z. S., Faez, K., "Finger-Knuckle-Print Recognition Performance Improvement via Multi-Instance Fusion at the Score Level", Optik – International Journal for Light and Electron Optics, Vol. 125, pp. 908–910, 2014.
- [7] Zhang, L., Zhang, L., Zhang, D., Zhu, H., "Ensemble of Local and Global Information for Finger-Knuckle-Print Recognition", Pattern Recognition Journal, Vol. 44, pp. 1990–1998, 2011.
- [8] Nigam, A., Gupta, P., "Finger Knuckle Print Based Recognition System Using Feature Tracking", 6th Chinese Conference, CCBR, pp. 125–132, December 3–4, 2011.
- [9] Shariatmadar, Z. S., Faez, K., "Finger-Knuckle-Print Recognition via Encoding Local-Binary-Pattern", Journal of Circuits, Systems and Computers, Vol. 22, 2013.
- [10] Xiong, M., Yang, W., Sun, C., "Finger-Knuckle-Print Recognition Using LGBP", 8th International Symposium on Neural Networks, pp. 270–277, 2011.
- [11] Moreno, P., Bernardino, A., Santos-Victor, J., "Gabor Parameter Selection for Local Feature Detection", Second Iberian Conference, pp. 11–19, 2005.
- [12] Shen, L., Bai, L., Ji, Zh., "Hand-Based Biometrics Fusing Palm Print and Finger-Knuckle-Print," In: Proc. IEEE International Workshop on Emerging Techniques and Challenges (ETCHB), Vol. 1, pp. 123–129, 2010.
- [13] Zhang, L., Li, H., Shen, Y., "A Novel Riesz Transforms Based Coding Scheme for Finger Knuckle-Print Recognition", In: Proc. IEEE International Conference

جدول ۴ درصد پاسخ صحیح الگوریتم‌های متفاوت LBP

۹۳,۷۴	LBP _{P,R} ²
۲۹,۷۸	ULBP
۸۷,۶۵	LBP _{P,R} ^{ri}
۸۸,۶۶	LBP _{P,R} ^{riu2}
۹۰,۱۲	CLBP_S
۵۴,۵۷	CLBP_M
۸۵,۶۴	CLBP_S_M
۹۹,۰	LBP تطبیقی کوانتمی

لازم به ذکر است که برای تولید و استخراج جدول ۴ از روش مشابه آنچه که برای جدول ۱ انجام شده، و توضیحات مربوطه نیز در ابتدای بخش ۵ آورده شده است، استفاده گردیده است.

۶ جمع‌بندی و کارهای آینده

در این مقاله به بررسی و تحقیق در حوزه بازیابی تصاویر کوانتمی جهت تشخیص هویت پرداخته شد و یک روش جدید استخراج ویژگی مبتنی بر LBP تطبیقی کوانتمی ارائه شد که بر اساس تخمین کوانتمی و الگوی باینری محلی مرتبه دوم و سوم می‌باشد. از مزایای این ویژگی، قابلیت طراحی مدار کوانتمی آن است که این مدار برای LBP مرتبه دوم تغییریافته به دست آمده و به روشی مشابه مداری برای LBP مرتبه سوم نیز به دست می‌آید. در ادامه جهت استخراج اطلاعات بافت تصاویر که از اهمیت بالایی برخوردار هستند از ویژگی پیشنهاد شده استفاده شد و سپس از ناحیه‌بندی ترکیبی دایره _ توری، مطابق با شکل ناحیه بافت بند ایجاد شد، استفاده شد که در مقایسه با ناحیه‌بندی‌های دایره‌ای و توری پاسخ بهتری داشته است. در پایان با تلفیق بردار نواحی مختلف و به دست آوردن بردار ویژگی کلی آمد.

دقت روش پیشنهادی را با چند الگوریتم مشابه دیگر مقایسه کرده و نتایج نشان‌دهنده کارایی بهتر الگوریتم پیشنهادی است. همچنین برای نشان دادن دقث بیتر عملگر LBP تطبیقی کوانتمی، در شرایط مشابه دقث عملگرهای LBP_{P,R}^{ri}, ULBP, LBP_{P,R}², CLBP_M, CLBP_S, LBP_{P,R}^{riu2} و CLBP_C را نیز به دست آورده و نتایج به دست آمده بیان گر عملکرد قابل قبول ویژگی پیشنهادی است.

به عنوان پژوهش‌های آینده می‌توان دیگر نسخه‌های الگوی باینری محلی و ویژگی‌هایی که مرتبط با بافت تصویر هستند را به صورت کوانتمی پیاده‌سازی کرد و از آن‌ها در بازیابی تصویر استفاده نمود و پس از مقایسه با روش‌های مشابه موجود کارایی آن‌ها را مورد ارزیابی و سنجش قرار داد.

- Quantum Computers*", JACIII, Vol. 17, pp. 404–417, 2013.
- [27] Zhang, Y., Lu, K., Gao, Y., Wang, M., "NEQR: A Novel Enhanced Quantum Representation of Digital Images", Quantum Information Processing, Vol. 12, pp. 2833–2860, 2013.
- [28] Yuan, S., Maoa, X., Chen, L., Xue, Y., "Quantum digital image processing algorithms based on quantum measurement", Optik, Vol. 124, pp. 6386–6390, 2013.
- [29] Jiang, N., Dang, Y., Wang, J. "Quantum image matching", Quantum Information Processing, Vol. 15, pp. 3543–3572. 2016.
- [30] Curtis, D., Meyer, D.A., "Towards quantum template matching", Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering, Vol. 134, pp. 134–141, 2004.
- [31] Luo, G., Zhou, R.-G., Liu, X., Hu, W., Luo, J., "Fuzzy Matching Based on Gray-scale Difference for Quantum Images", International Journal of Theoretical Physics, Vol. 57, pp. 2447–2460, 2018.
- [32] Ruan, Y., Chen, H., Liu, ZH., Tan, J., "Quantum image with high retrieval performance", Vol. 15, pp. 637–650, 2016.
- [33] Ostaszewski, M., Sadowski, P., Gawron, P., "Quantum image classification using principal component analysis", Theoretical and Applied Informatics, Vol. 27, pp. 1–12, 2015.
- [34] Trugenberger, C.A., "Quantum Pattern Recognition", Quantum Information Processing, Vol. 1, pp. 471–493, 2002.
- [35] Fang, W., Liu, X., "Content-Based Image Retrieval Based on Quantum-Behaved Particle Swarm Optimization Algorithm", 7th International Conference in Swarm Intelligence, Bali, pp 392–400, 2016.
- [36] PolyU Finger-Knuckle-Print Database, <http://www4.comp.polyu.edu.hk/~biometrics/FKP.htm>, 2010.
- [37] Wang, L., He, D.C., "Texture Classification Using Texture Spectrum", Pattern Recognition Journal, Vol. 23, pp. 905–910, 1990.
- [38] Ojala, T., Pietikainen, M., harwood, D., "A Comparative Study of Texture Measures with Classification Based on Feature Distributions", Pattern Recognition Journal, Vol. 29, pp. 91–59, 1996.
- [39] Yuan, F., "Rotation and Scale Invariant Local Binary Pattern Based on High Order Directional Derivatives for Texture Classification", Digital Signal Processing Journal, Vol. 26, pp. 142–152, 2014.
- [40] Purkeypile, M.D., Cove: A Practical Quantum Computer Programming Framework, Ph.D. thesis, Colorado Technical University, USA, 2009.
- [41] Babu, H.M.H., Jamal, L., Dibbo, S.V., Biswas, A.K., "Area and Delay Efficient Design of a Quantum Bit String Comparator", IEEE Computer Society Annual on Hand-Based Biometrics (ICHB), Vol. 1, pp. 1–6, 2011.
- [14] Wankou, Y., Changyin, S., Zhongxi, S., "Finger-Knuckleprint Recognition Using Gabor Feature and OLDA", In: Proc. 30th Chinese Control Conference, Yantai, China, Vol. 4, pp. 78–84, 2011.
- [15] Hegde, C., J., P., Shenoy P.D., Patnaik, L.M., "Human Authentication Using Finger Knuckle Print", In: Proc. COMPUTE'11 ACM, Vol. 1, pp. 124–131, 2011.
- [16] Zhang, L., Zhang, L., Zhang, D., Guo, Zh., "Phase Congruency Induced Local Features for Finger-Knuckle-Print Recognition", Pattern Recognition, Vol. 45, pp. 2522–2531, 2012.
- [17] Gao, G., Zhang, L., Yang, J., Zhang, L., Zhang, D., "Reconstruction Based Finger-Knuckle-Print Verification with Score Level Adaptive Binary Fusion", IEEE Trans. Image Processing, Vol. 22, pp. 5050–5062, 2013.
- [18] Hegde, C., Shenoy, P.D., Venugopal, K.R., Patnaik, L.M., "Authentication Using Finger Knuckle Prints," Signal Image Video Processing, Vol. 7, pp. 633–645, 2013.
- [19] Naseri, M., Heidari, SH., Baghfalaki, M., fatahi, N., Gheibi, R., Farouk, A., Habibi, A., "A New Secure Quantum Watermarking Scheme", Optik, Vol. 139, pp. 77–86, 2017.
- [20] Wang, S., Sang, J., Song, X., Niu, X., "Least Significant Qubit (LSQb) Information Hiding Algorithm for Quantum Image", Measurement, Vol. 73, pp. 352–359, 2015.
- [21] Yang, Y.G., Tian, J., Lei, H., Zhou, Y.H., Shi, W.M., "Novel Quantum Image Encryption Using One-Dimensional Quantum Cellular Automata", Information Sciences, Vol. 345, pp. 257–270, 2016.
- [22] Naseri, M., Heidari, Sh., gheibi, R., Gong, L.H., Ahmadzadeh Rajii, M., Sadri, A., "A Novel Quantum Binary Images Thinning Algorithm: A Quantum Version of the Hilditch's Algorithmm", Optik –International Journal for Light and Electron Optics, Vol. 31, pp. 678–686, 2017.
- [23] Yang, Y.G. Zhaoa, Q.Q., Sun, S.J., "Novel Quantum Gray-Scale Image Matching", Optik, Vol. 126, pp. 3340–3343, 2015.
- [24] Le, P.Q., Dong, F., Hirota, K., "A Flexible Representation of Quantum Images for Polynomial Preparation, Image Compression, And Processing Operations", Quantum Information Processing, Vol. 10, pp 63–84, 2011.
- [25] Yan, F., Iliyasu, A., Venegas-Andraca, S., "A Survey of Quantum Image Representations", Quantum Information Processing, Vol. 15, pp 1–35, 2016.
- [26] Sun, B., Iliyasu, A.M., Yan, F., Dong, F., Hirota, K., "An RGB Multi-Channel Representation for Images on

بهناز پروانه مدرک کارشناسی (سال ۱۳۹۱) و کارشناسی ارشد (سال ۱۳۹۳) خود را در رشته مهندسی کامپیوتر گرایش نرم‌افزار از دانشگاه رازی کسب نمود. ایشان هم‌اکنون دانشجوی دکتری تخصصی معماری کامپیوتر در دانشگاه رازی است. زمینه‌های تحقیقاتی مورد علاقه نامبرده پردازش تصویر و ویدئو، بازیابی تصویر مبتنی بر محثوا و محاسبات کوانتومی است.

عبدالله چاله‌چاله مدرک کارشناسی (مهندسی برق سخت‌افزار) و کارشناسی ارشد (مهندسی کامپیوتر-نرم‌افزار) خود را از دانشگاه صنعتی شریف ایران و دکتری مهندسی کامپیوتر خود را از دانشگاه ولنگونگ استرالیا دریافت نمود. ایشان هم‌اکنون به عنوان عضو هیأت علمی در دانشگاه رازی کرمانشاه مشغول به کار است. زمینه‌های علمی مورد علاقه ایشان پردازش تصویر و ویدئو و نیز روش‌های جدید تعامل انسان و کامپیوتر می‌باشد.

Symposium on VLSI, Bochum, Germany, pp 51–56, 2017.

- [42] Zhu, S., Zou, L., Liang, Z., Wang, B., “Non-Parametric Quantum Theory Based Image Retrieval”, National Academy Science Letters, Vol. 36, pp 289–297, 2013.
- [43] Nayak, S., Nayak, S., Singh, J.P., “An Introduction to Basic Logic Gates for Quantum Computer”, International Journal of Advanced Research in Computer Science and Software Engineering, Vol. 3, pp. 163–171, 2013.
- [44] Simuquant, November 2017, <https://sourceforge.net/projects/simuquant/files/latest/download>
- [45] Vedral, V., Barenco, A., Ekert, A., “Quantum Networks for Elementary Arithmetic Operations”, Physical Review A, Vol. 54, pp. 147–153, 1996.
- [46] Ojala, T., Pietikäinen, M., Harwood, T.M., “Multiresolution Gray-Scale and Rotation Invariant Texture Classification with Local Binary Patterns”, IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, Vol. 24, pp. 971–987, 2002.
- [47] Guo, Zh., Zhang, L., Zhang, D., “A Completed Modeling of Local Binary Pattern Operator for Texture Classification”, IEEE Transactions on Image Processing, Vol. 19, pp. 1657 – 1663, 2010.